

Uchwała Nr XLVII/278/2018

Rady Powiatu w Nidzicy

z dnia 28 września 2018r.

w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

w Powiecie Nidzickim na lata 2018-2020.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3a i art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 995 ze zm.) oraz art.180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998), Rada Powiatu uchwała, co następuje:

§1

Przyjmuje się Program Rozwoju Pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim na lata 2018-2020 stanowiący załącznik nr1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nidzicy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY
Elżbieta Góralska
Elżbieta Góralska

Opracowała:

Anna Kalinowska

Uzasadnienie
do uchwały Nr XLVII/278/2018
Rady Powiatu w Nidzicy
z dnia 28 września 2018 r.

Do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi roczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Uchwałą Nr IX/57/2015 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 28 sierpnia 2015r. przyjęty został do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017”, którego okres obowiązywania upłynął, wobec czego zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumentu na kolejny 3-letni okres programowania.

W programie uwzględniono m.in. plan wydatków koniecznych do realizacji zadań w roku 2018 i prognozę wydatków na kolejne lata. Program będzie realizowany również ze środków unijnych i dotacji celowych.

Mając powyższe na względzie podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Załącznik nr 1

Do uchwały nr XLVII/278/2018

Rady Powiatu w Nidzicy

z dnia 28 września 2018 r.

**Program Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Nidzickim
na lata 2018-2020**

Spis treści

1. Wstęp	1
2. Charakterystyka systemu pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim	2
3. Ocena sytuacji rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim.....	2
4. Ocena sytuacji instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim	6
5. Ocena sytuacji usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim.	8
6. Program rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim	12
7. Podsumowanie	14

1. Wstęp

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Zgodnie z art. 180 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Niniejszy program zawiera diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nidzickiego, określa kierunki działań w perspektywie 3-letniej oraz ustala priorytety a także zakres prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu.

Proponowany program jest kontynuacją działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy zawartych w programach na lata 2012-2014 i 2015-2017, których podstawowe założenia zostały zrealizowane. Niniejsze opracowanie należy czytać łącznie z w/w programami.

2. Charakterystyka systemu pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim

Od czasu obowiązywania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. od 2012r. wprowadzono szereg jej zmian.

Nowelizowana ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (z dnia 19 września 2014r. Dz.U. z 2014 poz. 1188) wprowadziła wiele zmian o których jest mowa w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Nidzickim na lata 2015-2017. W w/w programie zmiany te zostały wprowadzone i realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy.

Wdrażanie zaproponowanych zmian, obowiązujących od 2012 roku w Powiecie Nidzickim przebiega w sposób zadowalający, a współpraca ze środowiskami pomocy społecznej wszystkich szczebli, w zakresie ich realizacji, układa się poprawnie.

Opracowując i realizując program na lata 2018-2020 nasuwa się potrzeba wykorzystania systemu wspierania rodziny poprzez ścisłą współpracę pomiędzy samorządami powiatowymi i gminnymi strukturami systemu.

3. Ocena sytuacji rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim

Programy rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012-2014 i 2015-2017 wynikały z ustawowego obowiązku a ten program jest ich kontynuacją. Dzięki temu programowi Powiat pozyskał środki ze źródeł zewnętrznych na rozwój pieczy zastępczej, i tak:

- 2015r. - 29.465,00 zł
- 2016r. - 27.528,00 zł
- 2017r. - 41.600,00 zł
- 2018r. - 77.118,00zł
- 2019r. - 99.367,00zł.

Od dnia 1 stycznia 2012r. Zarządzeniem nr Z/31/2011 Starosty Nidzickiego z dnia 1 grudnia 2011r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy pełni funkcję Organizatora Pieczy Zastępczej w Powiecie Nidzickim.

W 2017 roku na terenie powiatu funkcjonowało 36 rodzin zastępczych i 3 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 78 dzieci, wśród których było:

- 17 spokrewnionych rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie naszego powiatu, w których umieszczono 23 dzieci,

- 15 niezawodowych rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie naszego powiatu, w których umieszczono 27 dzieci,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa, w której przebywało 3 dzieci,
- 3 rodzinne domy dziecka, w którym przebywało 25 dzieci.

Ponadto 37 dzieci z Powiatu Nidzickiego były umieszczane w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. I tak:

- 6 wychowanków przebywało w 3 spokrewnionych rodzinach zastępczych,
- 9 dzieci przebywało w 5 niezawodowych rodzinach zastępczych,
- 11 dzieci przebywało w 5 zawodowych rodzinach zastępczych,
- 11 dzieci przebywało w 3 rodzinnych domach dziecka.

*)liczba dzieci i rodzin nie sumuje się, gdyż jedno dziecko mogło przebywać w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej.

Według stanu na 31 grudnia 2017r. w ewidencji figurowało 31 rodzin zastępczych w tym: 13 spokrewnionych rodzin zastępczych, 17 niezawodowych rodzin zastępczych, 1 zawodowa rodzina zastępcza, rodzina zastępcza zawodowa oraz 3 rodzinne domy dziecka, w których było umieszczonych 66 dzieci, w tym 8 pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach zastępczych po uzyskaniu pełnoletniości.

Ilość rodzin zastępczych i pełniących funkcję rodzinnych domów dziecka oraz liczba dzieci znajdujących się pod ich opieką, z podziałem na poszczególne gminy, wygląda następująco:

Gmina Nidzica

Lp.	Rodzinna piecza zastępcza- forma pełnionej funkcji	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewniona	10	10
2.	Niezawodowa	10	18
2.	Zawodowa	1	3
3	Rodzinne domy dziecka	2	15

Gmina Kozłowo

Lp.	Rodzinna piecza zastępcza- forma pełnionej funkcji	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewniona	0	0
2.	Niezawodowa	2	4
3.	Zawodowa	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	1	8

Gmina Janowo

Lp.	Rodzinna piecza zastępcza- forma pełnionej funkcji	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewniona	3	4
2.	Niezawodowa	0	0
3.	Zawodowa	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0

Gmina Janowiec Kościelny

L.p.	Rodzinna piecza zastępcza – forma pełnionej funkcji	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewniona	0	0
2.	Niezawodowa	3	10
3.	Zawodowa	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0

* w/w rodziny powstały w 2018r.

Zgodnie z obowiązującymi do dnia 31.12.2014r. zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemami pieczy zastępczej koordynator rodzinnej pieczy zastępczej mógł mieć pod opieką łącznie nie więcej niż 30 rodzin (od 01.01.2015r.-zmiana 15 rodzin). Ilość rodzin objętych opieką koordynatorów w latach 2015-2017 oraz prognozę na lata 2018-2020 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba koordynatorów	Liczba rodzin objętych opieką
2015	2	17
2016	2	26
2017	2	27
2018	2	28
2019	3	36
2020	3	36

Wysokość i rodzaj wypłaconych opiekunom zastępczym świadczeń pieniężnych w latach 2015-2017 i prognozę na lata 2018-2020 obrazuje poniższa tabela:

Rok	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	Jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z przyjęciem dziecka	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	Wynagrodzenie opiekunów zastępczych i osób do pomocy	Wypoczynek dzieci	Środki wydatków na nasze dzieci w innych powiatach	Remont lokalu w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka	Łączna Kwota
2015	661.506,48	1.600,00	29.445,35	140.634,60	1.900,00	309.731,79	-	1.144.818,22
2016	676.411,70	2.598,81	35.995,87	140.317,71	1.900,00	319.448,08	-	1.176.672,17

2017	785.775,09	3.000,00	46.389,38	140.213,64	1.900,00	389.160,73	4.300,00	1.343.718,84
2018	935.378,00	8.500,00	48.240,00	149.378,40	3.000,00	678.956,48	9.000,00	1.829.752,88
2019	963.834,10	3.000,00	50.776,40	164.832,60	4.500,00	678.956,48	9.000,00	1.874.899,58
2020	999.834,10	3.000,00	52.136,40	164.832,60	4.500,00	678.956,48	9.000,00	1.912.259,58

Warto podkreślić, że zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia jak wzrosła wysokość dochodów wpływających do powiatu w zakresie pieczy zastępczej w latach 2015-2017.

Rok	Wpływy od rodziców	Odpłatność gmin	Dotacja na koordynatora pieczy zastępczej	Dotacja na rodzinną pieczę zastępczą	Dotacje z innych powiatów, za dzieci umieszczone na terenie powiatu nidzickiego	Łącznie
2015	0	167.809,99	29.465,00	0	286.155,48	483.430,47
2016	0	236.333,04	27.528,00	253.344,62	306.584,99	823.790,65
2017	0	287.109,03	41.600,00	365.709,00	321.559,76	1.015.977,79

4. Ocena sytuacji instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim

Na terenie powiatu funkcjonowała do 31 grudnia 2017r. jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego to jest Rodzinny Dom Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Nidzicy. Placówka rozpoczęła swoje funkcjonowanie od 1 lutego 2008r. Powiat Nidzicki zlecił realizację tego zadania na podstawie konkursu ofert Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie. W placówce wg stanu na 31 grudnia 2017r. przebywało 9 dzieci, a w ciągu roku w miesiącach: I-VII- 8 dzieci, VIII-XII-9 dzieci.

Koszt działalności w 2017r. Rodzinnego Domu Dziecka Caritas Archidiecezji Warmińskiej wyniósł 209.739,06zł.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w w/w placówce w 2017r. wynosił od 1 marca 2017r. – 2.128,90zł.

Na terenie powiatu nie ma placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego i interwencyjnego. Dzieci z naszego powiatu, które na podstawie postanowienia Sądu są kierowane do tego typu placówek, umieszczone są na terenie innych powiatów.

W 2017r. umieszczono 10 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Natomiast 1 wychowanka opuściła placówkę 1 dziecko wróciło do rodziców biologicznych, 3 dzieci z pieczy zastępczej instytucjonalnej zostało przeniesionych do rodziny zastępczej zawodowej oraz 2 dzieci wróciło na tereny powiatów z których pochodzą.

W trakcie 2017r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu i poza powiatem przebywało 29 dzieci z naszego powiatu.

Koszty ponoszone za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w 2017r. przedstawiały się następująco:

Nazwa placówki	Koszt utrzymania jednego wychowanka	Ilość dzieci *)	Kwota wydatkowana w 2014r.
PLACÓWKI RODZINNE			
Rodzinny Dom Dziecka w Ełku	3.389,23	1	40.211,96
PLACÓWKI SOCJALIZACYJNE			
Dom Dla Dzieci w Pasymiu	3.585,69	1	42.058,68
Domy Dla Dzieci Towarzystwa Nasz Dom w Mrągowie	3.295,02	1	38.978,97
Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Bartoszczach	4.979,38	2	118.956,32
Dom dziecka w Pacółtowie	3.450,00	4	165.360,00
Dom Dla Dzieci w Gołdapi	2.936,03	4	58.436,46
Dom Dziecka w Olecku	3.279,17	3	158.289,30
Razem	---	---	666.990,97

*) ilość dzieci w placówkach nie sumuje się, gdyż dzieci mogły być przenoszone w ciągu roku między placówkami

Według stanu na 31 grudnia 2017r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wszystkich typów poza powiatem i na terenie powiatu przebywało 22 dzieci z naszego powiatu.

5. Ocena sytuacji usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim.

Ważną kwestią w rozwoju pieczy zastępczej jest usamodzielnienie wychowanków opuszczających po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Usamodzielnienie wychowanków jest długotrwałym procesem wychowawczym mającym na celu podjęcie przez osobę usamodzielnianą samodzielnego życia i jest ostatnim etapem przebywania młodzieży w pieczy zastępczej.

Wychowanek pieczy zastępczej rok przed ukończeniem 18 roku życia wskazuje dane osoby, która będzie opiekunem w jego procesie usamodzielniania. Miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia wraz z wybranym opiekunem oraz we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownikiem socjalnym przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia. W dokumencie tym precyzowane są dalsze plany życiowe m.in. dotyczące miejsca zamieszkania, nauki, kwalifikacji zawodowych, pracy. Wychowankowie, którzy po osiągnięciu pełnoletności, kontynuują naukę mogą nadal pozostać w dotychczasowej formie pieczy zastępczej odpowiednio za zgodą rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat.

Osobom pełnoletnim, które chcą się usamodzielnąć przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki w wys. 526,00 zł miesięcznie. Wychowankowie mogą zdobywać wiedzę ucząc się w szkole, na kursach zawodowych lub u pracodawców, którzy przygotowują ich do wykonywania danego zawodu.

Wychowankowi po opuszczeniu pieczy zastępczej przysługuje również pomoc na zagospodarowanie w kwocie 1.577,00zł i 3154,00 dla osób z niepełnosprawnością, którą może przeznaczyć m.in. na zakup mebli i sprzętu gospodarstwa domowego. Po ukończeniu nauki wychowankom przysługuje pomoc finansowa na usamodzielnienie. Wysokość tego świadczenia jest uzależniona od okresu pobytu w pieczy zastępczej i wynosi od 3.470,00 zł do 6.939,00zł. Pełnoletni wychowankowie mogą również otrzymać pomoc prawną i psychologiczną. (stan na 1 czerwca 2018r.).

Według stanu na 31 grudnia 2017r. w rodzinnej pieczy zastępczej po ukończeniu 18 roku życia pozostało 8 pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę natomiast 5 wychowanków kontynuowało naukę po opuszczeniu rodzinnej pieczy zastępczej. W ciągu roku było 11 wychowanków otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, z tego 1 wychowanek ukończył 25 r.ż., 4 wychowanków zaprzestało nauki, a 1 zawiesił realizację indywidualnego programu usamodzielnienia.

Pomoc udzielona wychowankom rodzin zastępczych w latach 2015-2017

Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków z rodzin zastępczych	Rok 2015 Kwota świadczeń i liczba osób	Rok 2016 Kwota świadczeń i liczba osób	Rok 2017 Kwota świadczeń i liczba osób
Pomoc na kontynuowanie nauki	64.361846 (11 osób)	63.533,15 (15 osób)	40.004,47 (11 osób)
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	8.241,00 (2 osoby)	1.039,00 (1 osoba)	20.641,12 (6 osób)
Jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	4.941,00 (1 osoba)	6.600,00 (1 osoba)	31.329,00 (6 osób)

Liczba osób, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w roku:

- 2015 - 7
- 2016 - 9
- 2017 - 10

Liczba osób usamodzielnianych w roku:

- 2015 - 2
- 2016 - 4
- 2017 - 3

W 2017r. naukę kontynuowało 4 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym wychowanek MOW) i otrzymali z tego tytułu pomoc na kwotę 19.498,14zł. Według stanu na 31 grudnia 2017r. w ewidencji figurowało 3 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto pomoc na usamodzielnienie otrzymało 2 wychowanków w kwocie 13.200zł i 1 wychowanek pomoc na zagospodarowanie w wysokości. 1500zł

Liczba osób, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze w roku:

- 2015 - 1
- 2016 - 7
- 2017 - 7

Liczba usamodzielnionych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w roku:

- 2015 - 0

- 2016 - 0
- 2017 - 1

Celem zwiększenia pomocy usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy jako partner Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie przystąpiło do realizacji projektu „Aktywizujemy i usamodzielniamy 1”. Projekt realizowany jest od września 2017r. przy wykorzystaniu środków finansowych pochodzących z regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Działania zaplanowane w w/w projekcie mają na celu podniesienie poziomu integracji społecznej, edukacyjnej i zawodowej oraz ograniczenie marginalizacji 55 osób, w tym 18 z terenu powiatu nidzickiego, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizacją projektu zostały objęte 2 grupy odbiorców: 1 grupa: wychowankowie pieczy zastępczej w wieku 15-16 lat, którzy przygotowują się do procesu usamodzielnienia (6 osób z naszego terenu), 2 grupa: osoby w wieku 17-25 lat realizujące Indywidualne Programy Usamodzielnienia opuszczający pieczę zastępczą.

Pierwszym etapem projektu, poza procesem rekrutacji, prowadzonym w okresie październik 2017- styczeń 2018r była indywidualna diagnoza uczestników projektu przeprowadzona przez psychologa i doradcę zawodowego mająca na celu trafny dobór działań, głównie zawodowych zgodnie z indywidualnymi możliwościami, predyspozycjami oraz oczekiwaniami każdej osoby.

Następnie, w okresie kwiecień – lipiec 2018r. przeprowadzone zostały działania ukierunkowane na rozwój osobisty uczestnika, złożone z warsztatów poświęconych m.in. komunikacji, motywacji, budowaniu własnej wartości, zasad savoir-vivre, radzeniu sobie ze stresem, zarządzania czasem, planowania wydatków– i zarządzania budżetem domowym, asertywności.

Dodatkowo dla 2 uczestników projektu zostanie sfinansowany staż zawodowy wraz z wypłatą stypendium staż zawodowym.

Od lipca 2018r. do listopada 2019r. młodzież biorąca udział w projekcie objęta zostanie wsparciem indywidualnym w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych a także poradnictwem specjalistycznym.

Od września br. Rozpocznie się cykl działań ukierunkowanych na budowanie ścieżki kariery zawodowej. Od 2019r. działanie to zostanie wzmocnione poprzez indywidualne spotkania doradcy zawodowego z każdym uczestnikiem projektu ukierunkowane na zwiększenie kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych, dostarczenie informacji o lokalnym rynku pracy oraz w procesach rekrutacyjnych

Równorzędnie z w/w wsparciem zorganizowany zostanie także trening kompetencji wychowawczych. Zajęcia te mają na celu zwiększenie świadomości bycia rodzicem, wypełniania roli matki i ojca, poszerzenie wiedzy o rozwoju psychofizycznym dziecka a także poznaniu nowych metod wychowawczych.

Celem integracji uczestników projektu zorganizowane będą warsztaty wyjazdowe .

Końcowym etapem projektu będzie sfinansowanie uczestnikom projektu kursów/szkoleń.

Mając na uwadze kompleksową aktywizację społeczno-zawodową osób po 18 roku życia przebywających w pieczy zastępczej oraz osób usamodzielnianych 6 uczestników, w tym 2 z naszego powiatu, dostało możliwość 12 – miesięcznego pobytu w mieszkaniach treningowych.

Efektem końcowym kompleksowych działań projektu „Aktywizujemy i usamodzielniamy 1” będzie m.in. poprawa jakości życia, nabycie lub zwiększenie umiejętności społecznych, kompetencji wychowawczych, umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz samodzielności w dorosłym życiu.

6. Program rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Nidzickim

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od dnia 1 stycznia 2015r. rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, obejmuje się na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Według stanu na 31 grudnia 2017r. na 31 funkcjonujących rodzin zastępczych objętych pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej było 58 dzieci z 28 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Od 1 stycznia 2015r zatrudniono w PCPR w Nidzicy 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, aby zabezpieczyć zalecenia realizowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które stanowią, że rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opiekę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i koordynator nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. Natomiast w stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania jego wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy.

Ze względu na rotację opiekunów zastępczych tzn. koniec sprawowania funkcji rodziny zastępczej oraz przyrost ilości nowych rodzin, które w szczególności wymagają wsparcia, może zaistnieć potrzeba zwiększenia ilości zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zaznaczyć należy, że Powiat Nidzicki w ramach Resortowego Programu Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej otrzymuje dotację w wysokości średnio 50% poniesionych kosztów.

Podkreślić należy, że z uwagi na zmieniony system finansowania pieczy zastępczej związany m.in. z wypłatą pełnej wysokości świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, z przekształceniem z zawodowych rodzin zastępczych w rodzinne domy dziecka, z przyznaniem środków finansowych na utrzymanie lokalu w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą, (w której umieszczono powyżej 3 dzieci) i rodzinne domy dziecka zwiększają się wydatki powiatu na pieczę zastępczą.

Limit zawieranych umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka w latach 2018-2020 przedstawia się następująco:

Rok	Rodziny zastępcze zawodowe	Pogotowia rodzinne	Rodzinne domy dziecka	Ogółem
2018	0	0	1	1
2019	1	1	0	2
2017	1	1	1	3

Z uwagi na fakt, że nie jest możliwym precyzyjne wyliczenie liczby rodzin zastępczych, jakie zostaną utworzone w danym roku, ilu małoletnich zostanie umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, podstawą określenia limitu rodzin zastępczych zawodowych jest analiza danych w tym zakresie oraz dotychczasowe doświadczenie i obserwacja w zakresie tworzenia rodzin zastępczych i umieszczania w nich małoletnich.

Prognoza ilości umów zawieranych z rodziną pomocową, związanych z czasowym niesprawowaniem opieki przez rodzinę zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy lub z powodów zdrowotnych i losowych to:

Rok	Ilość zawartych umów
2018	0
2019	1
2020	1

Prognoza ilości umów zawieranych z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich:

Rok	Ilość zawartych umów
2018	1
2019	2
2020	2

Ilość i powaga dodatkowych zadań sędowanych na tutejsze Centrum w związku ze zmianami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, obowiązek wydawania opinii i coraz większą potrzebę wsparcia psychologicznego małoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, bieżące wsparcie opiekunów zastępczych, mające na celu zapobieganie rezygnacji z pełnionej funkcji i poprawę jakości wykonywanej pracy z dziećmi są powodem konieczności zwiększenia zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy w kolejnych latach o psychologa, pracownika współpracującego z rodzinami zastępczymi i jeśli wzrośnie liczba rodzin zastępczych koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

7. Podsumowanie

Rodzina zastępcza stanowi środowisko opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci, niemogących przez jakiś czas przebywać z własnymi rodzicami, pozbawionymi całkowicie lub częściowo władzy rodzicielskiej, do czasu unormowania się sytuacji życiowej dziecka.

Rodzinę zastępczą tworzą ludzie nie będący biologicznymi rodzicami danego dziecka. Jej utworzenie nie wiąże się z powstaniem więzi rodzinno-prawnej pomiędzy opiekunami a ich podopiecznymi.

Jednym z podstawowych zadań rodziny zastępczej w świetle reformy systemu opieki, ma być przede wszystkim praca na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej, ponieważ trwałe umieszczenie dziecka poza rodziną uznaje się za sytuację wyjątkową i ograniczoną.

Zaznaczyć należy, że rodzina zastępcza pomimo pewnych napotykanymi trudnościami stanowi właściwe środowisko opiekuńczo-wychowawcze, dające dziecku szansę na normalny rozwój. Jak również dokonują analizy średnich miesięcznych kosztów utrzymania wychowanków w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które w roku 2017 wynoszą od 2.128,90zł (nasza placówka) do 4.979,38zł są one nadal znacznie wyższe od średniej kosztów w rodzinnej pieczy zastępczej, które wynoszą odpowiednio:

- spokrewniona rodzina zastępcza – 710,18zł,
- niezawodowa rodzina zastępcza – 1.177,87zł,
- zawodowa rodzina zastępcza – 1.903,80zł,
- rodzinny dom dziecka – 1.839,93zł.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Elżbieta Góralska
Elżbieta Góralska